

Ceratostylis subulata Blume 1825

Gần đây anh Trương bá Vương có gửi cho tôi mấy tấm hình cây *Ceratostylis subulata* tìm thấy ở Hòn Bà, Khánh Hoà:



Anh Vương cho biết đây là một giống phong lan nhỏ mọc từng cụm trên cao độ 1000th, thân và lá liền với nhau, dài khoảng 11-13 phân. Hoa mọc từng cụm 4-5 chiếc, to khoảng 1 phân, màu đỏ sẫm hoặc đỏ, có lông trắng bên ngoài, chửa hoa dài chừng 0.3 cm, mỗi hoa màu vàng nhạt, nở vào tháng 9-10, không thơm.

Xin đừng nhầm lẫn Hòn Bà với Núi Bà. Tuy cùng thuộc tỉnh Khánh Hoà, nhưng Núi Bà ở gần Đà Lạt còn Hòn Bà là ngọn núi cách thành phố Nha Trang 60 km về hướng Tây. Ngọn núi này đã được một bác sĩ người Pháp, Alexandre Yersin, cũng là một nhà thám hiểm đã khám phá ra vào năm 1863. Thấy nơi đây mát mẻ quanh năm thích hợp cho rất nhiều loại cây thuốc nên ông đã dựng ngôi nhà gỗ lớn tại đỉnh núi để nghiên cứu thuốc chữa bệnh, và ông đã nghiên cứu thành công thuốc chữa bệnh sốt rét bằng cây Canh Ki Na (còn gọi là cây Ký Ninh).



Trương bá Vương

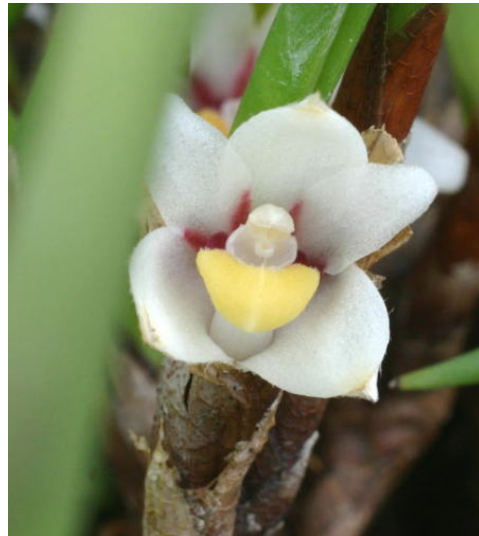


dulichnhatrang.tv

Vào khoảng năm 2005-2007, khi sưu tập hình ảnh cho mục Lan Rừng từ A-Z, chúng tôi đã nhầm lẫn bỏ hình của cây *Cerotoslys subulata* như sau:



cosmos.cool.ne.jp



cosmos.cool.ne.jp

Khi đó hình ảnh hoa lan trên Internet rất hiếm nên khi cho hình ảnh lên trang Web chỉ dựa vào chú thích, khó lòng biết đâu là hư hay thực, chúng tôi chỉ là người sưu tập hình ảnh chưa bao giờ nhìn thấy cây lan tận mắt cho nên sự nhầm lẫn không sao có thể tránh khỏi.

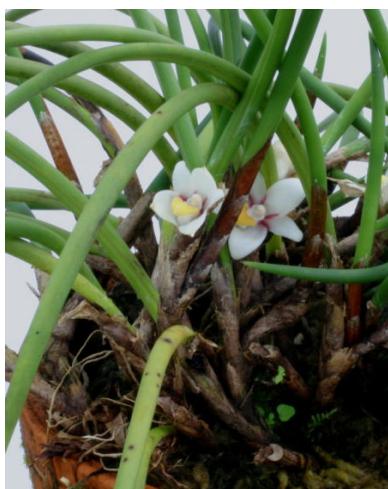
Ngay bây giờ các bạn hãy vào Google gõ mấy chữ *Cerotoslys subulata* sẽ thấy như sau:



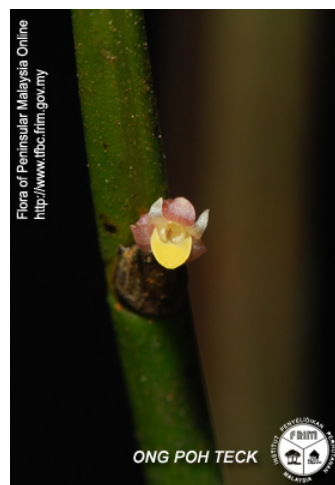
www.orchidspecies.com



purificacionorchids.com



hanasakiyama.web.fc2.com



www.chm.frim.gov.my



orchid.unibas.ch



Ceratostylis subulata var. *flavescens*

Như vậy hình nào là đúng? Có mấy nguồn đáng tin cậy là orchid.unibas.ch của Swiss Orchid Foundation, www.chm.frim.gov.my của chính phủ Mã Lai và www.orchidspecies.com với ảnh của André Schuiteman.

Hình ảnh cây *Ceratoslys subulata* do anh Trương bá Vương chụp tại Hòn Bà rất giống với cây trong orchid.unibas.ch từ cây cho đến hoa lá. Để chắc chắn là không có sự sai lầm về hình ảnh, chúng tôi đã tham khảo với các chuyên gia danh tiếng. Họ đều cho rằng hình ảnh của cây *Ceratostylis* do anh Trương bá Vương thu được tại Hòn Bà là đúng.

Xin cáo lỗi với các bạn yêu lan và xin bổ chính lại. Thành thực cảm ơn anh Trương bá Vương và mong rằng các bạn trẻ tại quê nhà sẽ trợ giúp cho bộ sưu tập hình ảnh Lan RừngVN từ A-Z được hoàn hảo hơn.

Westminster 4-2015